

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.871/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 10 februari 2003 door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorstel van decreet "tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening" en een amendement op dit voorstel, heeft op 11 februari 2003 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag gemotiveerd door

"de maatschappelijke noodzaak om, via een duidelijk wettelijk kader, ten spoedigste rechtszekerheid te verschaffen inzake de in het voorstel van decreet behandelde problematiek. Het legistieke werk dienaangaande moet dus zo snel mogelijk worden afgerond, ook en vooral om een duidelijk en ondubbelzinnig signaal te kunnen geven aan de bevolking. De bevoegde commissie wil de bespreking van het voorstel dan ook zo snel mogelijk voortzetten".

*
* *

Gelet op de korte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, voor het uitbrengen van zijn advies is toegemeten, heeft deze zich beperkt tot het maken van de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN HET VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 2

Het is de Raad van State, afdeling wetgeving, niet duidelijk wat wordt beoogd met de regel dat "de stedenbouwkundige vergunning (...) wordt geacht definitief te zijn toegekend nadat een bouwattest, conform de vergunning, ingediend werd" ¹.

¹Er is overigens niet bepaald bij wie het bouwattest moet worden ingediend.

Luidens de toelichting bij het voorstel zou het bouwattest de stedenbouwkundige vergunning (niet "bouwvergunning") "vervolledigen" en moeten bouwwerken waarvoor het attest niet is ingediend, worden beschouwd als niet vergunde gebouwen.

Dit komt erop neer dat een stedenbouwkundige vergunning slechts zou worden verleend onder de voorwaarde dat, na het beëindigen van de bouwwerken, een bouwattest wordt ingediend. Zulks druist evenwel in tegen het wezen van de stedenbouwkundige vergunning die erin bestaat dat een toelating wordt verleend om de in artikel 99, § 1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening bedoelde handelingen te verrichten. Het is immers ondenkbaar - en in strijd met de rechtszekerheid - dat die voorafgaande toelating als het ware slechts op een voorlopige basis zou worden verleend en, na het beëindigen van die werken, opnieuw in het gedrang zou komen wanneer er om één of andere reden geen bouwattest wordt opgesteld of ingediend, terwijl het bovendien goed mogelijk is dat de werken wel geheel in overeenstemming met de stedenbouwkundige vergunning en voorschriften werden uitgevoerd.

Overigens is het, gelet op de betekenis van het juridische begrip "definitieve administratieve rechtshandeling", verwarringstichtend te bepalen dat de stedenbouwkundige vergunning pas zijn definitief karakter verkrijgt nadat een bouwattest is neergelegd. Die vergunning heeft immers hoe dan ook onmiddellijk rechtsgevolgen en is vatbaar voor administratieve en jurisdictionele beroepen, terwijl de gebruikte terminologie de schijn zou kunnen wekken dat zulks niet het geval is.

Bovendien rijst de vraag hoe de ontworpen rechtsconstructie kan worden ingepast binnen de strafbepalingen van het decreet van 18 mei 1999, te meer daar krachtens artikel 3 van het voorstel van decreet het instandhouden van "handelingen, werken of wijzigingen" bedoeld bij, onder meer, artikel 99 van het genoemde decreet niet langer strafbaar zou worden gesteld. Daarenboven moet in dit verband onder meer het uit de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet en uit artikel 7 van het Europese Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden voortvloeiende legaliteitsbeginsel in strafzaken in herinnering worden gebracht. Dit beginsel houdt onder meer in dat de wetgever met nauwkeurigheid moet aangeven welke gedragingen strafbaar worden gesteld. Door de onzekerheid die de aan artikel 99, § 1, van het decreet van 18 mei 1999 toe te voegen leden doet ontstaan, dreigt artikel 146, eerste

lid, 1°, van dat decreet, waarin wordt gerefereerd aan artikel 99 ervan, in strijd te komen met de vermelde grondwettelijke en internationaalrechtelijke bepalingen.

Er moet dan ook worden besloten dat het definitief worden van de stedenbouwkundige vergunning niet het rechtsgevolg kan zijn van het indienen van een bouwattest.

Het bouwattest heeft nog een tweede functie, namelijk het verlenen van een soort waarborg vanwege de architect dat de bouwwerken werden uitgevoerd overeenkomstig de ingediende plannen, op grond waarvan de bouwvergunning werd verkregen. In de toelichting bij het voorstel wordt in dit verband gewag gemaakt van het bezorgen van een soort "conformiteitsattest", waarbij de betrokken architect verklaart dat "het goed werd gebouwd in overeenstemming met de vergunning en de goedgekeurde plannen, dat het dus als het ware vrij is van een «verborgen gebrek»".

De vraag rijst of die tweede functie, wanneer ze op zich wordt genomen - en dus niet in verband kan worden gebracht met een doelstelling van stedenbouwkundige aard -, niet eerder aansluit bij de federale bevoegdheid tot het regelen van de verbintenissenrechtelijke verhoudingen tussen de architect en de bouwheer.

Eindconclusie dient derhalve te zijn dat artikel 2 van het voorstel geen doorgang kan vinden.

ONDERZOEK VAN HET AMENDEMENT

Men schrijve "treedt in werking op" in plaats van "treedt in werking vanaf".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de Mevr. K. BAMS, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME